

Ден Ю. О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Науковий керівник - **Боднар О.А.**, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СТРАХУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Повномасштабне вторгнення РФ стало справжнім випробуванням і перевіркою на міцність кожної сфери економіки України. В особливій зоні ризику опинились інвестиції, оскільки залучати інвесторів, як українських, так і іноземних, стало набагато складніше. Окрім ризиків, пов'язаних з російською агресією, існують й інші фактори, що послаблюють зацікавленість інвесторів у цілому, серед них: слабе залучення України у виробничі ланцюги доданої вартості у світовій економіці; значна частка тіньового бізнесу та доходів; вагома частка сільського господарства, достатня для забезпечення продовольчої безпеки; значна частка великого виробництва, яке працювало навіть у пікові періоди, постійні зміни нормативного регулювання, складне адміністрування податків та валютні обмеження [1].

Під інвестиційною діяльністю розуміють діяльність, пов'язану з придбанням й реалізацією необоротних активів, а також зі здійсненням фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів [2].

Аналізуючи проблеми і виклики, що можуть спіткати інвестиційну діяльність підприємства, постає питання гарантії захисту та страхування залучених коштів.

Страхування - це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів [3].

Як свідчить досвід інших країн, забезпечення страхування інвестиційної діяльності в умовах війни здійснюється завдяки спеціальних установам. Вони поділяються на національні - страхові агенства, що залучують державні кошти та надають гарантії національним інвесторам, та міжнародні - різні міжнародні організації. Найбільш відомими міжнародними організаціями зі страхування інвестиційної діяльності є: Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (MIGA); Державне експортно – кредитне агентство Японії (NEXI), Державне експортно – кредитне агентство Італії (SACE), Департамент гарантування експортних кредитів Великобританії (ECGD),

Бельгійське експортно - кредитне агентство (ВЕСА). Вони займаються гарантуванням і страхуванням іноземних інвестицій та експортних кредитів.

Вже зараз досягнуто згоди між Мінекономіки України та МІГА про пілотний проект обсягом \$30 млн. Паралельно з цим у Верховній Раді зареєстрований законопроект №9015 про страхування інвестицій від воєнних ризиків [4]. Кабінету міністрів та Національному банку України доручено розробити та запровадити всі необхідні нормативні документи для того, щоб цей закон запрацював.

Отже, страхування інвестицій в Україні є досить новим видом страхування, а тому, виникає необхідність чіткого механізму страхування інвестиційної діяльності, що дозволить покращити та пришвидшити інвестиції в країні. Спираючись на досвід інших країн, Україна вже зараз вибудовує модель страхування, що буде включати в себе національні та міжнародні страхові агентства. Завдяки такому поєднанню інвестори матимуть можливість уникнути ризиків, пов'язаних з військовою ескалацією. Вже зараз Уряд України, Кабінет Міністрів та Національний банк веде активну роботу по запровадженню механізму страхування інвестиційних ризиків.

Список використаних джерел:

1. Луцик Ю. О. Актуальні виклики і загрози економічній безпеці України. *Modern Economics*. 2022. № 35(2022). С. 85-90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V35\(2022\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V35(2022)-13).
2. Яценко О. В. Державне регулювання регіональної інвестиційної діяльності. *Modern Economics*. 2022. № 34(2022). С. 123-129. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-19).
3. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.04.23).
4. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності" щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41349> (Дата звернення 12.04.23).